

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NARODNINA:
Za Ameriko - - - \$3.00 Za Cleveland po pošti - \$4.00
Za Evropo - - - \$4.00 Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Američka Domovina"
8110 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 13. Mon. Feb. 2nd 1920

Ali je prohibicija ustavna?

Izmed 48 ameriških držav ste imeli dve pogum, da ste začele tožiti vlado zjednjih držav na najvišji ameriški sodniji. To so države New Jersey in Rhode Island. Znamebito pri tem je, da je Rhode Island najmanjša država v Ameriki.

Nekaj, kar ni bilo še nikdar prej na svetu, je naredil ameriški kongres. Prepovedal je namreč postavnim potom uživanje, prodajanje, kupovanje, podarjenje opojne pijače, sploh vsake pijače ki ima pol procenta ali več alkohola v sebi. To ni samo postava, ampak je del ustave ZJed. držav. Kakor je kongres sprejel del ustave, da se mora v Ameriki odpraviti opojna pijača.

Vprašanje, ki bo sedaj zanimalo pravne kroge je, ali ima kongres in z njim postavoda raznih držav pravico povedati kaj sme ameriški državljan uživati ali ne? Ali je Volsteadova prohibicijska postava ustavna ali ni? Ako ima kongres pravico prepovedati pijačo, tedaj ima pravico prepovedati krompir, zelje, tobak, itd. Sploh ima pravico na privatnim in javnim življjenjem vsakega posameznika.

Ako je to resnica, tedaj se bližamo srednjemu veku. Povrnili se bodo mračni časi ko je bil človeški duh omejen, ko je vladala mala manjšina nad milijoni. V razumu svobodnega človeka se teško dobi pojem, da bi imel kdo nad njim pravico povedati ali zapovedati kaj naj piše, kaj naj uživa. Toda v Ameriki je vse mogoče. Tu se naredijo najboljše stvari, včasih pa tudi največje neumnosti.

Upoštevanje vredno je dejstvo, da je bil guverner države New Jersey, Mr. Edwards zvoljen guvernerjem na podlagi svoje kampanje, temen katere je ostro prijemal suhač; in z obljubo, da bo skušal zopet uvesti zmerno uživanje pijače v svoji državi. Prohibicija, kakor jo imamo danes, ni bila potrjena od naroda. Bila je potrjena in sprejeta od par sto politikarjev, ki so deloma z dobre volje, deloma z denarjem glasovali za njo. Jako važno je vprašanje, ali bi ameriški narod, če bi dobil priliko za glasovanje, potrdil prohibicijo v njeni sedajni obliki ali ne. Na vsak način pa je treba začeti gibanje, da se to vprašanje predloži narodu. Letos je za to lepa prilika. Ko se vršijo predsedniške volitve, naj se glasuje še o tem.

Ako je volja večine ameriškega naroda, da se odpravi vsaka pijača, tedaj bodo veliko raje poslušali tako postavo, kakor pa sedaj, ko so jo skovali politikarji brez ljudstva. Kjer se tdele kaj življjenja in navad naroda, naj se vpraša ves narod ali je zadovoljen s tem ali ne.

IZZA KULIS "VELIKE PETORICE".

"Glas Naroda" je začel s serijo člankov, v katerih očita uredništvo "veliki petorici" v Chicagi nepravilno ravnanje, nepoznanje razmer in nezavest poslovanja. Gre se za bodočo usodo Jugoslovanskega Republičanskega Združenja.

"Glas Naroda" pravi, da sedaj, ko se je ideja "republikanizma", kakor jo je pridigalo J. R. Združenje, "ukorenila" med ameriškimi Jugoslovani, da je čas, da se polje delovanja tega Združenja prenese v staro domovino. Začeti je treba tam agitirati za "republikansko" formo vlade. Tu v Ameriki je vse delo zastonj (ha, v Chicagi so jim dobro pličevali, bogme!) ako ima kdo korajčo naj gre v staro domovo oznanjevati evangelij republikanizma kakor ga razumejo naši ameriško-slovenski sodrugi in pristaši Trockija ter Lenina.

Mi se veselimo, ker je "Glas Naroda" podregnil v sršeno gnezdo. Le žal, da je prepozno, kajti J. R. Združenja ni več. Nam je znano, da so iz Združenja naredili trgovsko podjetje, in sedaj bo "republikansko" zdržanju prodajo v staro domovino kravje in volovske kože, čevlje, smolo, blago, porhent, kamrik, caig in druge take stvari. Ker za J. R. Z. živ vrag ni hotel več dati centa, ko so ljudje spoznali, kako grdo so jih potegnili chicaški magnatje v kongresu, kjer so se otreli Trsta in Istre kot živega gada. Zato so iz Rep. Združenja ustanovili "American-Jugoslav Commercial Board Limited" z glavnico \$50.000. Denarja je bilo dovolj, business nekaj nese, in če sodrugi posnemajo v tem kapitaliste, to nič ne škodi.

Kristana so silili naj gre v staro domovino, oznanjevati republikanizem, toda oče so se po robu postavili in rekli: Ne grem. Tu v Ameriki je dovolj prate in solate, pa bi jaz hodil v Jugoslavijo, kjer ljudje stradajo? Kaj mislite, da sem znotrel? Toda kaj bo pri republiko, so rekli? — Vrag naj jo vzame! je bil odgovor.

To so tisti agitatorji, ki so hoteli vraga potegniti iz pekla, da bi naredili republiko v Jugoslavijo, to so oni kričači, ki so šli v Washington in povedali, da ne maramo Trsta, to so oni ljudje, ki znajo strašno kričati o narodu in njegovih potrebah, kadar pa vidijo polno bisago — nastane črna noč. Bolje je v Ameriki pradljati podplate, caig in porhent rojakom, kot pa pridigati republiko v Jugoslaviji. Prvo nese, pri drugem se pa mora stradati. In za to naši mătadorji iz Chicage niso ustvarjeni.

VESTI IZ STARE DOMOVINE.

Delovanje odbora SHS. žena za siročad. pram javnosti dolžnega, da jo obvesti o svojem delovanju v prid bedni deci.

Odbor SHS žena za siročad v Ljubljani se čuti na Svetovna vojna je vsekala

nebroj skelečih ran, ki jih je težko celiti. Ena najhujših posledic pa so sirote, katerih ocetje so ali padli v vojni ali se vrnili domov kot delanezmožni invalidi. Materje so umirale vsled pomanjkanja, žalosti, skrbi. In otroci? — Hrajo, umirajo vsled stradanja.

Misel, kako odpomoči tej bedi, odstraniti nevarnost, da nam narod ne paša, ne izumre, je rodila akcijo, ki se je vršila v mesecih junij, julij in avgust 1918 pod gesлом "Slovensko srce" z nabiranjem prostovoljnih denarnih prispevkov v celji Sloveniji. Odzvalo so se usmiljena srca z 22.256 K 18 v. Lepa vsočta, a premala, da bi zamogli pomagati vsem.

In pričeli smo drugič nabirati pod gesлом "Narodni blagdan". Ta zbirka je bila tako uspešna, kajti dobili smo 137.690 K 37 vin.

A sedaj smočuli o velikem saj je Srbija največ trpela v kruti vojni. In dolžnost nam je velevala da tudi tem pomagamo.

Tretjič smo nabirali pod gesmom "Srbska siročad". Ta akcija nam je donesla 93.627 K 27 vin. Vse tri zbirke skupaj 253.573 K 82 vin. Dobili smo tudi mnogo novega in starega oblačila, perila obuval in dr. Dame so pridno šivali in krpale, prale in likale.

Zabraneni denar smo kupili veliko zaloga novega oblačila, perila obuval in dr. Vrednost te zaloge je presegala po predvojnih cenah 160.000 K. Poleg tega so bili čevlji, ki smo jih kupili, vredni 71.676 K.

Sloškim in ljudskim kuhičnjem v Ljubljani, Mariboru, Kranju, Celju, Novem mestu in drugod smo dali skupno 73.000 K.

Za otroke delavskih slojev v industrijskih krajih (Trbovlje, Hrastnik, Zagorje ob Savi, Sava-Jesenice, Tržič) in za našo uboga stražajočo deco v Trstu smo poslali 21.500 K. Stradajoče so iz Primorskega in Notranjskega smo opetovano posiljali v prehrano na Hrvatsko in v Slavonijo, za kar smo izdali okoli 9000 K.

Iz oblačilne zaloge smo oddali po tri velike zaboje raznih oblačil, perila obuval in dr. za več kot 3000 otrok v Prekmurje, Velikovec, Borovlje, Piberk, Dobrla vas, Kuzaze in Črno.

Vsem srednjim meščanskim in ljudskim šolam v Ljubljani Šiški in na Viču ter v Mariboru, Kranju, Celju, Novem mestu Kočevju, Krškem itd. vsem zavetščem, si rotičem, zavodom za slepce gluhotnemu, Marjanšču Lichenthalnu, Rakovniku, Elizabetni konferenci itd., za več nego 15.000 otrok. Obdarovali smo več kot 6000 otrok tukajšnjih revnih, delavskih slojev.

Vsakdo je dobil, kdor je prinesel potrdilo, da je res potreben od županstva, župnički ali od kakšne druge vevodostojne osebe.

V Srbijo smo poslali 61 zaboje najpotrebnije oblike, perita čevljev in dr. v vrednosti okoli 200.000 K.

Javnost lahko sama sodi, da je to društvo delovalo sicer tisto, brezhrupno, a tem uspešnej in vedno po geslu: "Pomagaj trpečemu bližnjemu in lajšaj kolikor mogoče bedo siromašnih."

Ni pa še bede konec. Koliko otrok še trpi vsed pomanjkanja najpotrebnnejših živil in neobhodno potrebne oblike, perila, obuval, zato vas, iskrene Slovence, pozivljamo vnovič: "Narod na pomoč!" kajti deca ti se vedno hira in umira!

Franja Tavčarjeva, pred. prof. Fr. Jeran tajnik Marija Wessnerjeva blag.

V Železni Kapli je umrli višjesodni svetnik Jurij Krištof. Pokojnik je bil rojen Korošec, študiral je gimnazijo v Celovcu ter po končanih juridičnih študijih služboval na Štajerskem, kasneje pa na Koroškem. V Železni Kapli je služboval nad 20

let. Krištof je bil pred vojno edini sodnik, ki je na Koroškem uradoval slovensko. Dasi je že pred vojno izpolnil predpisano službeno dobo, vendar ni hotel vstopiti v pokoj, ker je vedel, da bi na njegovo mesto gotovo prišel Nemec. Tudi po prevratu je ostal na svojem mestu. Naša vladga ga je imenovala v priznanje njegovih velikih zaslug za slovensko – stvar na Koroškem, zlasti pa v kapeljskem okraju, za višjega sodnika svetega svetnika. Boditi vremenu možno ohranjen blag spomin!

Zločinci, ki so delali z opijem in kloroformom. O velikih tativinah pri Gričarju in Mejaču, ki so oškodovale navedeno tvrdko za nad 100.000 K, se še poroča: tativine je izvrševala plata šestih mladih zločincev, katere bo ljubljanska porota oprostila, ker se jih bodo smilili mladi fantje od 16 do 19 let starci, od katerih sta trih dva vojaka, ostali štirje so trgovci. Njihov voditelj je skoraj ceo leto s ponarejenim ključem odpiral skladišče in tamkaj kradel oblike, suknje, sukno; vedno je zelo previdno postal in jemal blago v manjših količinah od neizbranega blaga, da je tako prikril tativino. Drugi iz družbe so za njega ukrali blago razprodajali zlasti v kavarni "Slon" raznimi hrvatskim odjemalcem. Pozneje so pa hoteli tovariši voditelju vzeli ključe. V ta namen so si preskrbeli opij kloroform, da ga omamijo in mu odvzamejo ključe. Z opijem so delali poskuse na svojih tovariših, in sicer kar pod milim nebom v tivolskih štetniščih. Zadovoljili se niso več z malimi količinami marveč so nameravali uropati Gričarju & Mejaču celo skladišče. Tisti večer, ko so nameravali izvesti vlog in izprazniti skladišče, je za zadevo izvedel okrajinski policinski nadzornik Habe, kateremu se je po trutna vest mladih fantov zdaleč že več tista sumljiva. Zvezcer je glavnega voditelja aretiral na njegovem domu. Fant je tajil, toda ko so mu pokazali verige, je priznal. Ostale zločince so aretirali skupno v neki ljubljanski kavarni v družbi mladih deklektov. Plata je poleg napada na skladišče Gričar & Mejač nameravala vlomiti in opleniti vojaško blagajno. Izdelali so načrt, po katerem so namevali z opijem in klorofrom omamiti vojaške straže in se polastiti vojaških zakladov. Dognano je, da so zelo radi brali švabske kolportaže in kriminalne romane.

Belgrad, 30 decembra 1919 "Politika"javlja iz Pariza: Razgovori glede avansa, ki jih vodi naša finančno-gospodarska misija že 15 dni z reparacijsko komisijo pariške mirovne konference, so že nego 15.000 otrok. Obdarovali smo več kot 3000 otrok v Prekmurje, Velikovec, Borovlje, Piberk, Dobrla vas, Kuzaze in Črno. Tokatlija sta pričela na to, mislec, da imata mehkosrčno poroto pred seboj, plakati, polekavati, trepetati in molečovati, da naj ju izpuste. "Ravno tako je jokal pred menoj njunin tovariš", je rekel gospod od policeje, kateremu je svoj čas tovariš Tokatlijevih javil, da sta ga okradla. "Kam naju boste pejali?" sta vpraševala Tokatlijeva. "Bosta že videla", se imja je odgovorilo. Z zadevo Tokatlijevih se bo ljubljanska porota še enkrat pečala, ker se je ukradeni denar našel.

Podpora Gledališčem. Belgrad, 29 dec. Za zgradbo belgrajske opere je votiranih 10 milijonov dinarjev, z zgradbo dramskega gledališča v Zagrebu pa 7 milijonov dinarjev. Zagrebška opera ostane v svojem dosedanjem poslopju. Tri milijone dinarjev je votiranih za osješko gledališče. Ustanovljeno 1841 kapital \$180,000.

Aretacije v baranji. Osiek, 29. decembra. Na božič je na predlog poverjenika za Bačko, Banat in Baranjo odredil minister za notranje zadeve, da se naj aretirajo veliki župani Baranje dr. Pandurović, nadalje advokat dr. Grajner in veletržec Kremsir iz Barci. Uprava Baranje je povrnila podzupan Svetislavu Raiču. Protiv velikemu županu je uvedena disciplinarna preiskava zaradi raznih umazanih afer.

Dve sobi se oddajo v najem za 4 fante, ali pa dve dekleti, brez hrane. 1378 E. 47th St. 20

Odda se velika soba za dva fanta. Gorkota, kopališče in elektrika. 5909 Prosser ave. spodaj. 14

ti Srbije pri obnovi in vojni odškodnini popolnoma odpadlo. V imenu avansa dobi Jugoslavija sedaj 100 milijonov frankov, kasneje pa dobiše 5 odstotkov celokupne vsto, ki jo bosta plačali Nemčija in Avstrija. Vprašanje je le, kdaj bo Nemčija mogla plačati 300 milijard.

Maribor. Prijorociliva goština je tukajšnji "Narodni dom". Pridem z ženo v restavracijo in naročim pol litra vina. "Katerega?" Onega po 10 ali po 16? me vpraša naša zločinka, ki sta pa imate želodčne, odvajalne in jetne neprilike ali imate močne revmatizem, bolečine v hrbtni, glavobol, zaprtje, vročavost ali pa katar. V glavi, nosu ali grlu. Ce je tako po ceni, naročim boljše ga. Ali kako sem pogledal, ko sem hotel plačati in mi je natrakarica povedala, da stanane pol litra 16 K. in ne cel liter, kakor sem jaz v svoji naivnosti misil. Liter namiznega vina 32 K — to je vsekakor izredno po ceni, posebno na nas srečne neveržnike.

Umrla je v Horjulu dne 29. dec. o polnoči Elizabeta Leben, stara 48 let, iz ugledne Lebne rodbine.

Pri poroti oproščena Rusa zopet arietirana. V soboto zvečer sta prišla na policijsko ravnateljstvo ruska Tartrija, ki sta pa najbrže žida, Jurij in Mojzes Tokatli po popotna lista, za katere sta se že nekaj dni prej priglišča. Z upravnimi tovarišči v Šiški za Pogačnikovim zidom nekaj kopala, a prepodli so ju šišenškiotroci, nakar je policija kopala naprej in izkopala zaklad 31.000 kron. Na policijskem ravnateljstvu je uradovala v uradu za izdajo popotnih listov uradnika gospodčica Fanika Tanko, katera je Tatarama rekla, da naj nekoliko potakata in je gospodu uradniku permanentne službe naznana, da sta se "pelikan" uvelja. Med detektivi jih je bilo nekaj, ki so Rusi poznali.

Tokatlija sta pričela na to, mislec, da imata mehkosrčno poroto pred seboj, plakati, polekavati, trepetati in molečovati, da naj ju izpuste. "Ravno tako je jokal pred menoj njunin tovariš", je rekel gospod od policeje, kateremu je svoj čas tovariš Tokatlijevih javil, da sta ga okradla. "Kam naju boste pejali?" sta vpraševala Tokatlijeva. "Bosta že videla", se imja je odgovorilo. Z zadevo Tokatlijevih se bo ljubljanska porota še enkrat pečala, ker se je ukradeni denar našel.

Podpora Gledališčem. Belgrad, 29 decembra. Na božič je na predlog poverjenika za Bačko, Banat in Baranjo odredil minister za notranje zadeve, da se naj aretirajo veliki župani Baranje dr. Pandurović, nadalje advokat dr. Grajner in veletrž

Zemlja volivna pravica. Belgrad, 29. dec. Ministrski predsednik je včeraj sprejel gospo Stojanovićevi, ki mu je izročila resolucijo, zahteva joč politično enakopravnost zensk pri volitvah. G. Davidovič je obljubil, da bo predložil te zahteve ministrskemu svetu.

Ustanovilo se je društvo zdravnikov za Slovenijo in Istro s sedežem v Ljubljani. Predsednikom je bil izvoljen dr. Praunst.

NEZNANIM

GROBOVOM.

"Nikakva ljudska mašta ne bi mogla opisati sve načine, na katerih jih ubijahu".

(Iz govora Tresiča-Pavičića o pregađanju Srbov v Bosni.) Sli fantje so. Sli starci, glave nevoglje.

Sle z deco matere. In deve ljubezne.

Sle starke slabe. "Kar živi—" ukaz so dali.

Bolnike so z vozmi na klavnicu peljali.

Ko v senci pušč so dokončali zadnjo hojo,

na cilju so kopali jame si — vsak svojo...

Se zadnji blagoslov. V akordih pesmi svete,

na prsih matere utihnilo je dete.

Nato deset. In spet deset —

kot so pač stali.

Mladenič, starec. Žena z možem. Deček mali.

In puške počijo. — "Gospod,

zdaj bodi z nami!"

— Umolnil je korak, ki so ga peli sami. —

Vasice prazne so. Povsod le črna stena,

in za vasm grobovi, ki jim ni imena.

V njih tisoči leže. Leži v njih narod cel.

In človeštvo teh, ki so tam moč imeli.

A vi, ki bil vaš greh je — kri slovanska z žilah,

vi, pokončani v ocenjave Ter mopalah.

neznanci vi, ki pa srce sveta je vaše,

junaki svetli vi, vi bratje, sestre naše,

vi vse, vse vi! — Ko zlomljen meč bo, konec klanju,

ko iz krvi Evropa se zbudi k spoznanju,

ko laž ob moč bo svojo, ko spet pravda vstane,

ko kri izmiri se, prestejejo se rane,

ko mir prinese spet ljudem ljubezen pravo;

takrat pred vami svet bo stal z odkrito glavo!

Romunija in sosedne države.

Romunski ministrski pred-

sednik Vajda Vojvod je imel

v romunski zbornicu velik go-

vor, v katerem je razvil vla-

din program. Govoreč o od-

nošajih Romunije napram za-

veznikom je Vojvod dejal:

Odločil sem se za podpis mi-

rovne pogodbe ker nisem ho-

tel izgubiti tega, kar smo do-

segli s tolikimi žrtvami. Pod-

pis pogodbe nam ne prinaša-

uničenja, temveč prijatelj-

stvo Amerike, Francije, An-

gleje in Italije. Vzdrževanje

dobrih odnosa z zavezni-

ki je naša glavna naloga. Kri,

ki smo jo preliš skupno z na-

simi zavezni, nas veže že nji

mi, in zato bo Rumunija ved-

no stala zaveznikom ob bo-

ku.

O mednarodni politiki je iz

javil Vojvod: Rumunija osta-

ne do ratifikacije mirovne

pogodbe v zvezi z vsemi oni-

mi državami, s katerimi se

je borila ob boku. Posebno

važna je interesna zveza med

Rumunijo in Poljsko. Slična

častva je Vajda-Vojvod izra-

zil čeho-slovaškemu in srbs-

kom narodu z željo, da bi

se jugoslovansko-rumunski

odnošajti čimprej in čim lepše

uredili. Rumunija, je dejal,

želi državi SHS mir in konso-

lidacijo. Rumunija bo na-

pram svojim zaveznikom po-

kažala svojo hvaležnost tuži-

s tem, da pošlje veliko število

svojih dijakov na visoke

sole v Francijo in Angleško.

Usoda Turčije.

Grški min. predsednik Ve-

nzelos, ki se je nekaj časa

mudil v Rimu, je dosegel pro-

šli teden v Pariz. Rimski lisi-

poročajo, da se je z Italijo

dosegel sporazum glede pre-

pustive Dodekaneza Grški.

Italija obdrži samo en otok,

ki jim bo služil kot pomorska

baza za vzhod.

Pot Venizelosa v Pariz je

v zvezi z rešitvijo turškega

vprašanja, ki pride kmalu

na dnevni red mirovne kon-

ference. Grška bo v Parizu

zastopala stališče, da je treba

Turke pognati iz Evrope.

Konference, ki se bodo vr-

sile po novem letu, bodo dolo-

čevali mirovne pogoje Tur-

čiji. Govori se da je glede te-

ga vprašanja sporazum med

Anglijo in Francijo že dose-

žen, tako, da bo pretres tur-

škega vprašanja na konferen-

ci le formalna stvar. Zato se

budi v turškem vprašanju

razpravljalo najbrže brez pri-

sotnosti Italije in Zedinjenih

držav.

Komisija za mir s Turčijo,

v Carigradu je imenovala po

sebi komisijo za pomorska

vprašanja. Ta komisija je do-

segla, da bo določene v mir po-

godbami.

V Venizelosovi v Pariz je

v zvezi z rešitvijo turškega

vprašanja, ki pride kmalu

na dnevni red mirovne kon-

ference. Grška bo v Parizu

zastopala stališče, da je treba

Turke pognati iz Evrope.

Konference, ki se bodo vr-

sile po novem letu, bodo dolo-

čevali mirovne pogoje Tur-

čiji. Govori se da je glede te-

ga vprašanja sporazum med

Anglijo in Francijo že dose-

žen, tako, da bo pretres tur-

škega vprašanja na konferen-

ci le formalna stvar. Zato se

budi v turškem vprašanju

razpravljalo najbrže brez pri-

sotnosti Italije in Zedinjenih

držav.

Komisija za mir s Turčijo,

v Carigradu je imenovala po

sebi komisijo za pomorska

vprašanja. Ta komisija je do-

segla, da bo določene v mir po-

godbami.

V Venizelosovi v Pariz je

v zvezi z rešitvijo turškega

vprašanja, ki pride kmalu

na dnevni red mirovne kon-

ference. Grška bo v Parizu

zastopala stališče, da je treba

Turke pognati iz Evrope.

Konference, ki se bodo vr-

sile po novem letu, bodo dolo-

čevali mirovne pogoje Tur-

čiji. Govori se da je glede te-

ga vprašanja sporazum med

Anglijo in Francijo že dose-

žen, tako, da bo pretres tur-

škega vprašanja na konferen-

ci le formalna stvar. Zato se

budi v turškem vprašanju

razpravljalo najbrže brez pri-

sotnosti Italije in Zedinjenih

držav.

Komisija za mir s Turčijo,

v Carigradu je imenovala po

sebi komisijo za pomorska

vprašanja. Ta komisija je do-

segla, da bo določene v mir po-

godbami.

V Venizelosovi v Pariz je

v zvezi z rešitvijo turškega

vprašanja, ki pride kmalu

na dnevni red mirovne kon-

ference. Grška bo v Parizu

zastopala stališče, da je treba

Turke pognati iz Evrope.

Konference, ki se bodo vr-

sile po novem letu, bodo dolo-

LANS IZ ISLANDA.

Roman

Zadnje poglavje.

Tekom prihodnjih štirinajst so dogodki, katere smo pravkar opisali, tvorili edini predmet pogovorom v mestu in provinci Trondhjem. Kjer koli sta se srečala na ulici dva človeka, sta gotovo imela predmet svojemu govoru ta ali oni dogodek katerega smo pravkar opisali. Meščani, ki so zmanj čakali, da bi obesili sedem ljudi zaporedoma, kakor je bilo prvotno naznjaneno, so popolnoma obupali, da bi doživeli tako vesel dogodek. In vražjeve stare ženske so govorile, da so videle one noči, ko so gorele vojaške barake v Munkholmu, da je truplo Hansa iz Islanda sčrčalo iz planem, da so slišale strašen krohot sredi plamenov. Ljudje so vrjeli ali pa kimali z glavami ter misili svojo.

V tem se je vrnil Ordener, sin podkralja v Munkholmu. Dnevi, katere je moral preziveti, odsoten od svoje ljubljenice Ethel, so se mu zdeli kot cela večnost. Vendar je prešel dan, ko je v spremstvu generala Levina de Knud in jetničkega kaplana Anastazija Munder, zopet stopil v Munkholmski grad, da se snide s svojo izvoljenko in zunjenim očetom.

Schumacker koraka po vrhu, naslanjajoč se na svojo hčerko. Ko je Ordener zagledal božansko Ethel mu je bilo silno teško, da ne bi poletel takoj k njej, in rayno takoj je moralona zatajevati svoja notranja čustva, da niso zbruhnila na dan pri pogledu na svojega ljubljence. Tako sta bila prisiljena za trenutek, da sta si eden drugemu gledala v obraz. Schumacker je iskreno segel v roke Ordenerju in pozdravil ob njegova spremljevalca s prijaznim pogledom.

"Mladi mož," reče stari ujetnik, "naj te blagoslov nebo, ker si se vrnil k nam."

"Gospod," odvrne Ordener, "pravkar sem prišel v mesto. Ko sem videl svojega očeta v Bergenu, sem se takoj namenil, da moram objeti svojega očeta v Munkholmu."

"Kaj misliš s tem?" vpraša stari mož ves začuden.

"Mislim, da mi morate izročiti svojo hčerko, gospod."

"Mojo hčerko!" vzklikne ujetnik, ko se obrne k Ethel, ki je vsa rudeča postala v obraz in se je polotila velika nedolžna zadrega.

"Da, gospod moj, jaz ljubim vašo Ethel. Vse svoje življenje sem posvetil njej; ona je moja."

Na obrazu Schumackera se pojavi oblik: "Hraber in plemenit mladenič si, sin moj. Dasi mi je tvoj oče storil mnogo hudega, pa mu odpuščam radi tebe, in v veselju privolim v vajin zakon. Toda velika ovira je pri tem —"

"Kakšna ovira, gospod?" vpraša Ordener boječe.

"Ti ljudiš mojo hčerko, toda ali si prepričan, da te tudi ona ljubi?"

Oba zaljubljenca se hitro spogledata in razumela sta se.

"Da," nadaljuje oče. "Žalostem sem, kajti ljubit te in z veseljem bi te klical za svojega sina. Toda moja hčerka tega nikdar ne bo dovolila. Pred kratkim mi je priznala, da te zaničuje, in odkar si odšel od naju, ni nikdar govorila o tebi, izbegavala je vsako misel na tebe, kot bi ji bil silno osovražen. Ordener, misel na ljubezen do moje hčerke moraš pozabiti. Toda ne boj se; ljubezen se da ozdraviti prav kakor sovrašto."

"Gospod moj!" vzklikne Ordener ves začuden.

"Oče!" krikne hčerka.

"Nič se ne vznemirjam, hčerka moja," jo prekine stari mož. "Jaz sem zadovoljen, da bi se poročila, toda znano mi je, da bi ti nikdar ne vzel Ordenerja. In, moja draga

Ethel, jaz nisem oče, ki bi te vsem v zakon. Tekom zadnjih štirinajst dni so se zvršile večji spremembi z menoj. Od pustiti sem sovrašto sveru; na izberi ti dam, ali vzameš Ordenerja ali ne."

Anastazij Munder, jetnički kaplan pa se zasmije. "Ethel ne more več izbirati," reče konečno.

"Motiš se, ljubi oče," predene Ethel, ki je zopet dobila pogum. "Jaz nikakor ne sovražim Ordenerja."

"Kaj?" zakliče njen oče.

"Jaz sem —" nadaljuje Ethel. Toda ni imela poguma. Pokopali so ga v Veer cerkvici na posestvu, ki je bilo last

va dva tovarnika pri uporu. Jo napis in Norbit, ki sta bila poleg tega bogato obdarjena. In Ordener je nadalje spodbaval, da zanaprej rudarjem ni bilo treba več zapuščati svojega premoženja kralju.

Schumacker pa se ni dolgo veselil poroke svoje hčerke in svojega zeta. Svoboda in sreča, vse to je bilo preveč za starega moža, ki je toliko let po nedolžnem trpel. Umrl je še istega leta, 1699, in nje gova otroka sta imela njegovo smrt za dokaz, da ni več zlasti na svetu, kar se blišči.

Pokopali so ga v Veer cerkvici na posestvu, ki je bilo last

njegovega zeta, iz zakona Ethel in Ordenerje pa je nastal rod grofov Danneskiold!

KONEC.

Najstarejši slovenski plumbarji.

Kadarkoli potrebuje dobrega plumbarskega dela, katerega hodiš imeti izvenčeno čedno, točno in po zmerni cenai, takoj se oglašajte pri najstarejšem slovenskem plumbarstu podjetju v Clevelandu.

MOHAR IN OBLAK.

Mi izvajamo vse plumbarske dela, naše delo je garantirano, naše cene niske. Tel. Edgewater 1625 R. — 322 W. 7th St. (X130)

NAPRODAJ je brivnica in pool room. Vprašajte na 642 E. 152nd St. (14)

LEPA SOBA ZA 2 FANTA, s hrano, se odda 1271 E. 58th St. (13)

Vabilo na veselico

KATERO PRIREDI

Društvo Zavedni "Sosedje", ST. 158, S. N. P. J.

DNE 8. FEBR. 1920.

Pričetek točno ob 2. uri popoldne.

V JUGOSL. NARODNEM DOMU V EUCLID, O.

Tem potom se ujutro vabi vse Slovence in Hrvate iz bližnje okolice, da se v obilnem številu udeležite naše veselice.

Pridite in zabavajte se z nami.

Za obilni obisk se priporoča

O D B O R

5%

Avtoriziran kapital
\$500.000.00

5%

SLOVENSKO STAVBINSKO IN POSOJILNO DRUSTVO

6313 ST. CLAIR AVE.

PLACUJE 5% OBRESTI

Najboljši čas, da vložite svoj denar v napredno slovensko podjetje.

Denar je varen, digniti ga morete vsak dan.

Zavod je pod stroškom državnim nadzorstvom.

Uradujemo tudi zveter, ko imate čas in pogovorite se moreno v svojem maternem jeziku.

Kadar prodajete, ali kupite posestva, oglašite se pri nas za svet.

Vlagajte svoj denar tam, kjer boste lahko dobili pomoč v slučaju podpore. Naš zavod je za slovenske in hrvatske delavce — od njih nudi prizadljivo sodobljeno.

SLOVENSKO STAVBINSKO
IN POSOJILNO DRUSTVO

5%

(Mo. Fr.)

5%

POZOR ŽENINI IN NEVESTI!

Alli veste kje dobiti najlepši avtomobil za poroke?

Jos. Vovk, 6708 Bonna Ave.

Ima avtomobil na razpolago vedno, ponoči ali podnevinu. Je lep zapri in gorak avtomobil. Posebnost za poroke, krste in pogrebe. Se priprečam.

JOS. VOVK, 6708 BONNA AVE.

Točna postrežba noč in dan. PRINCETON 1233 L ROSEDALE 2149 J

J. S. Jablonski

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6121 ST. CLAIR AVE.

Izdaje slike za ženitve in družinske slike, otroške slike, po najnovnejši modi in po nizkih cenah. Za \$4.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravnih velikosti ZASTONJ.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

Umaknite se z vsemi drugimi urami.

To je nekaj nenavadnega. Kdor ima to uro ne potrebuje koledarja. Ko pogledate na to uro, takoj veste koliko je sekunda, minuta, ura, dan, teden, mesec. S to uro boste presenetili vsakogar. Je krasna ura, srednje vrste, drž čas redno in je garancirana za 20 let. Nikjer kot pri nas morete dobiti to uro. Vredna je \$18.00, toda mi jo za en čas pridajamo po \$9.75. Kdor izreže ta oglas in posilje naročilo, dobi poleg tega tudi kot darilo krasno uro-kukavico POLONOMA ZASTONJ. Torej hitite, ker dobili smo le 1000 teh ur in Evropi, zalogu kmalu poide. Pošljite nam samo \$1.00, ostanek pa bo prejemite blago.

NE odlăšajte, pošljite že danes.

EUROPEAN WATCH CO. 1065 MILWAUKEE-AV. Dept. 806, Chicago, III. (Min.)

DELNO DOBLJO DELAVCI za avto. Dobri delci in vseki del. Pričakujete se tudi dober "obzornik". COHEN & SON CO. 1262 E. 5th St.

dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar. Redno seje se vrše vsake 2. nedelje v mesecu ob 1. uri pop. v S. N. Domu, št. 3. Opozarja se člane, ki posiljajo asesment po otročih, da se bo po sklepu seje z jan. 1920 pobiralo denar od otrok samo pred sejo do 1. ure in ne pozneje, kar naj prizadeti člani upoštevajo.

KZP. Dr. Srca Marije (nov) Predsednica M. Vidervo,

1453 E. 61st St. tajnica R. Rozman, 1072 Addison Rd.

zapisnikar A. Emkora,

6008 Bonna ave. blagajnikar

I. Juratovac, 993 E. 63rd St.

Društvo plačuje \$300

smrtnine in \$5.00 podpore

v času bolezni na teden. Ases-

ment je \$1.00 na mesec. Pri-

stopnina je tako majhna. Dru-

štvo vabi katoliške žene in de-

kleta k pristopu. Seje se vrše

vsak prvi tork v mesecu v

starši Šoli sv. Vida ob 7. zve-

čer.

Dr. Dvor Baraga, št. 1317 COF. Reda Kat. Borščarjev.

Nadzornik Fr. Perme,

1133 Norwood Rd. podporš-

nar Anton Hlapš, 1082 E.

72nd St. tajnik zapisnikar J.

Kikelj Jr. 5430 Standard ave.

finančni tajnik Lawrence

Zupančič, 1372 E. 47th St.

blagajnik Jernej Knaus, 1052

E. 62nd St. Odbor: Jos. Bu-

kovec, Ant. Skulj, John

Skulj. Zboruje vsako 3. nede-

ljijo v starši Šolski dvorani ob

pol dveh pop.

Dr. Loška Dolina.

Predsednik Jernej Znidar-

šič, 6521 Schaefer ave. pod-

predsednik Mattija Truden,

1138 63rd St. tajnik John

Krašovič, 1097 E. 66th St. ra-

čunski tajnik John Znidar-

šič, 1233 E. 60th St. blagajnik

Jernej Kraševci, 5906 St.

Clair ave. zdravnik Dr. J.

M. Seliškar. Društvo plačuje

\$200 smrtnine.

S. K. Pod. dr. sv. Jozefa.